

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délelőtt, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlár soronként 20 krajczár.

Fölösleges hyperloyalitás.

Ezer és egy példával tudjuk beigazolni azt, hogy a magyar politikusoknak és publicistáknak meg van az az általános közös hibájuk, hogy elfogultak. Ha egy kormányt rosznak tartanak, akkor nincs a helyes és bölcs intézkedés amelyet annál a kormánynál annak elismernének, — viszont ha egy kormányt támogatnak akkor a hibát is erénynek számítják.

Egy cseppet sem tesz kivételt ez alól Horánszky Nándor sem. Széll Kálmán sokkal erősebben áll semhogy rászorulna Horánszky védelmére. A miniszterelnök ugyyszólván az egész nemzetet megnyugtatta a személyében rejlő erényekkel, tudásával és máltja nagy kezeség arra nézve, hogy Magyarország sorsa ez idő szerint jobb kezekbe nem kerülhetett.

Ki az ördög kényszeríti tehát Horánszkyt, hogy a miniszterelnököt a Hentzi ügyben is kivédelmezze. Mit mondunk mi azzal amikor Széll Kál-

mán kormányzásának üdvösségét elismerjük és mégis nem akarjuk, hogy a nemzeti akarat kifejezése képen tünjék fel az a magatartás amelyet a Hentzi ügyben a kormányelnök tanusított! Azt mondtuk ezzel, hogy Széllnek bknia kell és hogy helyébe Molnár János legyen a miniszterelnök? Nem ezt mondtuk, hanem azt, hogy szükségesnek találjuk, hogy a parlament ne üsse rá a jóváhagyás pecsétjét arra a tényre, melyet a Hentzi ügyben elkövettek — s ha a kormány talán abban a kényszerhelyzetben volt, hogy csendesen és hallgatagon nézte a katonai parádét, — a nemzet maga tiltakozik az ellen. — mert egész multja és nemzeti jellemé diktálja ezt neki!

S mivelhogy a nemzetet a parlament képviseli: történjék ez meg ottan s ha a Ház ezen interpellációban nem is szavazza le a Széll kormányt — de legalább tiltakoznia kell ott a történetek miatt habár a kisebbségnek is. Ezzel tartozunk megfelelni az osztrák szellemnek.

Mert ne tévesszük el szem elől azt, hogy nem azonos a kérdés fölvetése amint azt most keli fölvetni, és amint az akár a Szapáry akár a Bánffy kormánynál fölvetve lett. Azoknál kázust miveltek belőle, azért mert volt egyéb száz ok is arra, hogy azokat a kormányokat megbuktassák. Itt semmi egyéb célja a kérdés fölvetésének nincs — mint egy erkölcsi kötelezettség teljesítése, amely a magyar nemzeti eszme tisztaságának megvédésére irányul. Hogy milyen következményekkel jár ez majd a kormányra, ez a jövő dolga és minden ebből eredő esély a kormányra hárul. S amikor előrelátható, hogy a Széll kormány ebbe a kérdésbe belebukni nem fog, mert ezt azok sem kívánják akik a Hentzi ügyben tanusított magatartást nem helyeslik — mért kelljen akkor a tiszta meggyőződést feladni és kivédeni ebben az ügyben a helytelen eljárást.

Ez minden más csak nem őszinteség, hanem tulzott hyperloyalitás.

Éppen olyan hyperloyalitás Horánszky

Hosszú nap.

— A „Bácskai Hirlap“ eredeti térefája. —
Irtá: QUASIMODO.

Alkonyodik. — Az imaház kapui megnyitnak. Öreg töpörödött férfiak csoszognak be rajta legelőbb. — Papucs van a lábukon, hogy mire helyükre érnek mihamarabb levehessék és fehér harisnyában álljanak a hideg kőköcszákön. — Hosszú fehér ingfélék vesznek testükre, derekukon fehér szalaggal kötik át, ezüstös szélű fehérselyem kendőt tesznek nyakukra, fejükre fehérsipkát.

Kinyitják a nagy imádságos könyvet — oda vetik tekintetüket a fehér brokát függönyvel eltakarta frigszekrényre. Egyik hívő ott áll már a szekrény előtt, ajkaihoz emeli a szentséget takaró függönnyt, imát mormolnak ajkai és félrehúzza a takarót, melyen összecsignek a kis ezüst harangok.

Kinyitják a szekrényt — az aranycsillagokra az öröklámpa bíbor fénye veti sugarait.

Megtelt az imaház. Tompa zúgás hallszik a falak között egy pillanatra.

Néma csöndben szólal meg az oltár fölött az orgona. A vének nem hallják a zene szomorú bevezető accordjait, beletemetkeznek imakönyvükbe és sietve olvassák a szent könyv sűrű sorait.

„Aggodalmas szívvel lépem át házad küszöbél, Isten! az engesztelés ünnepe veszi

kezdetét s mi bűnös gyermekeid egyesülve vagyunk itt, hogy tőled bocsánatot s engesztelést esedezzzünk le.“

Hosszú nap! Így nevezik ezt a huszonnégy órát, mely az engesztelés ünnepe.

Hosszú nap, mert ezen huszonnégy óra alatt a hívő sem nem eszik, sem nem iszik semmit. — Sanyargatja testét, hogy lelke közelebb legyen az Istenhez.

Nincsen száma az ő bűneinek. Ezen a napon imádkozik Istenhez, hogy bocsássa meg számtalan bűneit.

Amit fogadtunk és nem tettünk meg; tiltalmak, melyeket be nem tartottunk, eskük, szidalmakat — mindent megbánunk most.

Kol nidré — mind a fogadalmak: ne tekintessenek fogadalmaknak! Ezzel a könyörgéssel nyitja meg imádságának hosszú sorait a hívő.

„És megbocsáttatik Izrael fiai egész közösségének és az idegennek is, ki köztük tartózkodik, mert az egész nép tévedésből tette.“

Imádkozik buzgón mindenik ezen az eeten és kora hajnalban már ismét ott van a templomban és folytatja imáját egész estig.

És hallja számtalanszor bűnbánó imájára a választ:

„Mondá az Örökkévaló: Megbocsáttottam, miképen kérted.“

Ámde ő folytatja könyörgéseit, mert sok az ő bűne. Éljen, szomján áll ott az öreg zsidó és nem szűnik meg imádkozni, mert sok az ő gyermekeinek, az ő unokáinak a vétke.

És az ő gyermekei, az ő unokái csak benéznek egy pillanatra az istenházába — elmondanak egy rövid imát, a többit elvégzi helyettük az öreg.

Mert az öregnek egyéb dolga nincs, mint imádkozni az ő bűnös gyermekeiért.

Lassan-lassan kiürül a tempóm csak az öregek vannak már bent. Csak pisógva égnek a tegnap még egész gyertyák, de a bűnökért vezeklő öregek nem morzsolják még le imájukat — Isten még nem bocsátott meg.

Kinyitják megégszer a frigszekrényt, megcsengnek ismét az apró ezüst harangok — a homályos nagy ablakon beragyog az esti csillag — leveik fehér ruhájukat — összegöngölgetik — megcsókolják az imádságos könyv utolsó lapját — és amint kifelé indulnak könnyes szemekkel tekintenek vissza az oltárra, a frigszekrényre és mely sóhaj hagyja el keblüket, mikor a szabad ég alá érnek.

A könny, a sóhaj hódoltságuk jele — mert im boldogok most, hogy a »hosszú napot« végig imádkozták és megbocsáttott az Isten unokáiknak, gyermekeiknek és nekik számtalan bűneikért.

szepi beszédének az a része, a mi-
kor fölöslegesnek is találja előre öv-
rendszabályokról gondoskodni az osztrák
tulkapások ellen. Itt már túlment még
a kormányelnök programján is, —
mert annyira erősnek még a kormány-
elnök sem érezheti magát, hogy ilyen
elbizakodottsággal nézzen szembe a
szomszéd Ausztriának, ahol a bomlás
napról napra erősebb tünetekben nyil-
vánul.

Kérünk tehát több őszinteséget job-
ban mondva több bátorságot azoktól
akik a nyilvánosság terén működnek.

Éppen Széll Kálmán az az államférfiú
akinek hyperloyalitással tetszelegni
nem lehet.

A megyei tanítógyűlés.

A Bács-Bodrogh megyei tanító egyesület
f. hó 8-ikán és 9-ikén gyűlést tartottak Zen-
tán, a melynek főmozzanatai a következők
voltak:

Molnár — bezdáni tanító — elnöki meg-
nyitó beszédében az egyesület új negyedszáz-
adának ez első gyűlését a nevelés oktatás
fontosságáról tartott értekezlettel nyitotta
meg. Majd az összejáratás és együttműködés-
ről szólt. Beszámolt az elnökség központi
választmány működéséről.

Bejelenté, hogy mintegy 30 felekezeti tan-
ító belépett az együletbe, mire ezelőtt soha
sem volt példa.

Ezután dr. Buday Dezső Zenta polgármes-
tere üdvözölte a tanítókat hazafias hangon, a
nemzeti egység magasatos eszméjét fejtegetve.

Ezután Koszorus költőnk Móra István
(Budapestről) mint vendég a Tanítók Háza
érdekében emelt szót, s lelkes szavakban kért
támogatást az Eötvös-alap és T. H. javára.
Szavai rendkívüli hatást gyakoroltak és szá-
mosan azonnal kijelentették, hogy az egyesü-
let tagjaivá lesznek.

Novoszel János előadást tartott a házi
iparról; 5 dolgozat jutott a központba, a
melyek közül egy a házi ipart a tanítótól és
iskolától elkülönítetnek képzeli, másik 3 ta-
nítóra és az iskolára óhajtja azt bízni. Novo-
szel a közéletet ajánlja. A tanító tanulmá-
nyozza a vidék körülményeit, a községi ház
ipar bizottság vezetője legyen és buzdítsa a
népet a reá nézve legcélszerűbbnek mutat-
kozó ipar megtanulására.

Az iparkamarák, a kormány és a gazdasági
intézetek e tekintetben a legmesszebb menő
támogatásban részesítik a tanítót.

Emberbaráti és hazafias kötelességnek
mondja a fenti teendőket s e helyen jóízű
humorral fűszerezve fejtegeti a tanító irá-
nyító működési körét. Határozati javaslatát
egyhangulag elfogadta a nagygyűlés.

A költemények összegyűjtéséről tartott elő-
adást Német Mátyas. Élesen kritizálta a
»Nemzeti olvasó« könyveket, a miért erkölcsi
szempontból kifogás alá eső kifejezéseket
tartalmazó versek vannak benne. Szemelvá-
nyeket olvas föl. Német dolgozatát kiegészíté
Völgyi Lajos, ki is a választmány határozata
értelmében részleteket olvasott fel e tárgyú
értekezéséből. E tárgyhöz többen hozzászóltak
Szőlősi Jenő azt óhajtja, hogy újból tanulmá-
nyozzák e kérdést a Bácskai Tanügyben,

Handelsmann Antal azt óhajtja, hogy rend-
szerbe öntessék a módozat, melynek alapján
a járásköri, megyei és országos bizottság a
maga hatáskörében tudatosan járna el, leg-
célszerűbbnek vélné, ha a versgyűjtemény
elmaradna és e helyett a helyesen megvá-
lasztott verseket a »Tanítók Háza« javára
szerkesztendő és kiadandó újabb könyvekben
használnák föl. A nagygyűlés a versgyűj-
temények kiadását határozta el,

Nagel Gyula bajai tanítóképző tanára
hosszas beszédben fejtegette a Budapesten
és Kolozsvárott föllájtandó tanítók házának
célját. Gráff Nikász kir. tanfelügyelő szintén
pártolja az eszmét és szavaira több mint
50 tanító aláírta a 25 ftos részvény ívet.
Ezaláírástól a szabadkai tanítók távol ma-
radtak, mert egy önálló szobát szándékoznak
szerezni a tanítók házában. E célra 2000
ftos alapítvány kell; de ha a szabadkai
110—120 tanító összetart, s az öt éven át 5
frijával fizetendő részvény iv megváltását
elhatározza, akkor e cél nem lesz elérhe-
tellen. Bezdán, Priglevicza-Szent-Iván, Ó-Ka-
nizsa stb. községek összes tanítói kötelezték
magukat a 25 ftos részvény iv megváltására.

Több kisebb jelentőségű tárgy után a jövő
évi költségvetés állapotát meg. Azután
az indítványokra került a sor. Molnár (Apatin)
azt indítványozta, hogy a tanítók magyaro-
sítsák neveiket megyeszerte. Gráff tanfelügyelő
is pártolta az eszmét, mire egy hang szeré-
nyen közbeszólt »A példa vonz!« A célzást
elérte a tanfelügyelő és mosolyogva igen-
lőleg bókol, mire hatalmas éljen és tapsvihar
volt a felelet. A másik indítványt Handelsmann
Antal terjeszté be; célja, hogy a tanító
fegyelmi ügyeiben ügyvéd által képviseltesse
magát. A discretionális tartalmú indítvány
indokolása az indítványozó kérelme folytán
nem olvastatott föl. Elnök ez indítvány
szükséges voltát elismeri és kéri a nagygyűlést,
hogy ez indítványt adja ki az országos
bizottságba kiküldött 8 tanítónak azon uta-
sítással, hogyha az orsz. biz. által szerkesz-
tendő szolgálati pragmatikában erről nem
volna gondoskodva, úgy ez indítványt ott
érvényre juttatni iparkodjanak.

A gyűlés jövő évi színhelyül Baja város
jelöltetett ki.

Gyűlés után bankett volt, melyen Zenta
város magyaros vendégszeretét tanúsító fényes
megtisztelésben részesíté a vendégeket.

Különfélék.

Orvoskongressus Nagyváradon.

Nálunk az orvosok és természettudósok
vándorgyűléseztek és alig két hét múlva az
orvosok országos szövetsége tartotta kongressz-
usát Nagyváradon.

Nálunk száz és néhány orvos és természet-
tudós jött össze, Nagyváradon közel 350 or-
vos gyűlt egybe az ország minden részéből e
hó 10-én.

Más a célja a vándorgyűléseknek, más az
orvosszövetségeké.

A nagyvárad kongresszuson az orvosi nyug-
díj és segélyintézet tervezetét, az 1876. évi
közegészségügyi törvény reformálása és a be-
tegségélyző egyletek visszaéléseire vonatkozó
indítványokat tárgyalták.

Ennek a kongresszusnak a lefolyásáról a
fővárosi lapok bőven beszámoltak az érdek-
lődő publikumnak, mi csak megemlékezünk
rőla és miután városunkból is volt ott néhány

orvos; kik elragadtatással beszéltek a nagy-
váradjak vendégszeretetről; a gyengéd cél-
zástól hozzánk beküldött étlapot nyomat-
juk ide.

Ez a 350 orvos ugyanis szintén a város
vendége volt, aminthogy a mi gazdag váro-
sunk vendégei voltak a vándorgyűlés tudósai
és orvosai.

Minden gyűlés, congressus persze bankettel
szokott végződni. Nos hát ezek a »gyengéden
célzó« orvos urak a vándor gyűlést befejező
palesi banketten feltálatl marhapaprikás és
turós csusza öletéből küldték nekünk Nagy-
várad város által adott ebéd étrendjét, hogy
tanuljunk belőle.

Mivel pedig irva vagyon, hogy az ember
holtig tanul, még akkor is, ha az ember: vá-
ros, ime ide igtatjuk »Az országos orvossz-
övetség nagyvárad kongresszusa« alkalmából
a város által adott ebéd étrendjét.

Az ebéden többek között Schlauch bíboros,
dr. Beóthy főispán, dr. Kéty szövetségi el-
nök, dr. Bulyovszky polgármester és dr.
Schwarzter egyetemi tanárok mondtak felkö-
szöntőket.

Az étrend pedig a következő vala:

Tápla leves király módon készíve.
Tok szeletekben Remonlad mártással.
Kecege mayonézsal.
Nyúl gerincz pástétommal.
Pulyka, styriai kappan, liba sülték.
Francia compót, saláta.

Vegyes tészták.

As tali bor. Parfait. Magyarádi borek,
Fagyalt.
Budai, Sashegyi Toriták Kugler Törlei Talmán
Dessert Kugler.
Gyümölcs.

Miután az étlapon rajt van, mi is ide tesz-
szük annak a becsületes vendéglősnek a ne-
vét, a ki — daczára annak, hogy »város«
rendelte — ilyen szép étlapot és mint halljuk
remek ételeket állított elő.

Hillinger Lipót és Ba »Fekete sas« szálló-
dájában volt az ebéd 1899. szeptember 10-én.
A mi palicsi vendéglősünk az étlap erede-
tijét szerkesztőségünkben megtekintheti.

— Erzsébet királyné-gyászünnepély. A
szabadkai m. kir. tanítóképző-intézetben
impozáns egyszerűséggel, de annál több ben-
sőséggel és melegséggel folyt le a felejtetel-
len emlékü Erzsébet királyné halála évfordu-
lóján tartott gyászünnepély. Hoffman Amelle
igazgató, a tanári kar s mintegy 200 növén-
dek vettek részt az ünnepségen, melynek
programja a következő volt: »Az ő temeté-
sén« Feleki Sándortól, szavalta Horvath Etelka
IV. o. n. II. »A Gödöllő: erdő,« Pósa Lajos-
tól, szavalta: Bazzó Ilona IV. o. n. III.
»Erzsébet királyné emléke.« Felolvasás; tar-
totta Eimer Milla tanítónő. IV. »Temetés
után,« Hevesi Józseftől, szavalta Czöndör
Ilona IV. o. n. Úgy a szavatelok szép elő-
adása, mint különösen a nagy gonddal megírt
és szépen előadott felolvasás nagy halást gya-
koroltak a jelenlevőkre.

— Gyászistentiszteletek a királynőért.
Amegdicsoült királyasszony halálának első
évfordulója alkalmából Baja város közönsége
impozáns módon adott részvétnének kifejezését.
A középületeken ésszámos magánházon gyász-
lobogó volt. A zsidó templomban tegnap, a
római kath. a gör. kel., a református és
lutheránus templomokban ma volt gyászisten-
tiszteltet. A hatóságok, testületek és egyesületek
mindenütt képviselve voltak. A zsidó iskola
is rendezett ma délelött gyászünnepélyt

— **Ujvidéken** a városi törvényhatóság diszközülést tartott, melyen nagy közönség jelenlétében leleplezték Erzsébet királyné életnagyságú arcképét. Flatt főispán esetele a nemzet veszteségét, mire Profuna főjegyző a királyné áldásos életét méltatta. E beszédet szerb és német nyelven is felolvasták. A kép, mely a királynét diszmagyarban ábrázolja, Vastagh György művészi alkotású festménye. Az összes templomokban gyászistentiszteleteket tartottak, melyeken gyűjést rendeztek az Örökimádás templomára.

— **Kerékpárverseny Zentán.** A zentai kerékpár egyesület f. év. szeptember hó 17-én az Eugen szigeten, a zentai túzóló egyesület 25 éves fennállásának ünnepélye alkalmából kerékpár versenyt rendez, a kerékpár verseny feltételei. I. 2000 méteres megnyitó verseny. (Nyit) Elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem. II. 3000 méteres (egyleti zárt) verseny. Első és második ezüst, harmadik bronz érem. (A zentai kereskedő ifjak díjai.) III. 10 000 méteres főverseny. Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. IV. 2000 méteres Seniorverseny. Első ezüst, második bronz érem. V. Csiga-verseny. (3 emléktárgy a legkésőbb beérkezőknek.) VI. Vigaszverseny. Első ezüst, második bronz. Nevezési határidő 1899. szeptember 15-én délután 6 órakor. Nevezések és tétek az egyesületi jegyzőhöz, Reinholcz Károlyhoz küldendők.

— **Lóverseny.** A szabadkai lóverseny egyesület f. hó 17-én tartja versenyeit a következő programmal: I. Mezőgazdák versenye, 500 frt, ebből 350 frt az elsőnek, 100 frt a másodiknak és 50 frt a harmadiknak. Táv 1400 méter. Futhat minden szabadkai gazda saját nevelésű 3 év és idősebb félvér lóva. II. Egyesületi díj, adja a földművelésügyi miniszter 500 frt., ebből 400 frt az elsőnek, 100 frt a másodiknak. Táv 1800 méter. Futhat 3 év és idősebb belföldi ló. III. Szabadka város díja 600 frt., ebből 450 frt az elsőnek, 100 frt a másodiknak és 50 frt a harmadiknak. Táv 1400 méter. Futhat minden szabadkai lakos 3 év és idősebb belföldi nevelésű félvér lóva. IV. Gátverseny. Tiszteletdíj az elsőnek, adják a szabadkai hölgyek és 250 frt, a másodiknak 100 frt. Táv 2600 méter, 3 év és idősebb belföldi lovak számára. V. Eladó verseny. 200 frt az elsőnek, tétek fele a másodiknak. Táv 1200 méter, 3 év és idősebb belföldi félvér lovak számára. Nyertes 1000 frtért árverés újján eladó, az árverési többlet fele a második lóé, fele az egyleté. VI. Vigasz verseny. 75 frt. Ebből 50 frt az első, 25 frt a másodiké. Táv 100 méter, ebben oly lovak futhatnak, melyek a mezőgazdák versenyében futottak, de díjat nem nyertek.

— **A „Népszava“ hétrendbeli sajtópöre.** A „Szegedi Napló“ tegnapi száma a következőket írja: „Főispán és polgármester sajtópöre. A szabadkai közéleti állapotok rohamosan számlának alá a szentesi színvonalra. Éppen az imént adtuk hírül, hogy Mamamuzisz Lázár szabadkai polgármester pisztolypárbajt vívott Terbe Vincze lapszerkesztővel, aki „Népszava“ című újságjában több alkalommal intézett kirohantást a polgármester ellen. A szegedi törvényésznél mintegy hét sajtópöre van most a szabadkai szerkesztőnek, aki ellen Schmausz Endre főispán is följelentést tett a „Szabadka szegyenköve“ című közlemény miat. Ezt az érdekes sajtópört a jövő hónapban tartják meg“.

— **Véres verekedés Dreyfus miatt.** Baján tegnapi délután a Dreyfus-ügy miatt véres verekedés volt. Szombaton délután ugyanis ott is elterjedt az a valótlán hír, hogy Dreyfus felmentették, este pedig a táviró meghozta annak híret, hogy a szerencsétlen franczia kapitányt a rennesi hadbíróág újból elítélte. Az ellentétes hírek a lakosságot lázas izgatottságba hozták és mindenki türelmetlenül várta a vasárnapi lapokat. A postánál vasárnap már kora délután nagy tömeg verődött össze. A mikor a lapok megérkeztek, gyorsan szétkapkodták őket és az utcán csapatokba verődve olvasták a nem várt ítéletet. Hangosan vitázták az ítéletet és többen igazságosnak mondták. Dreyfus hívei erre dühösen visszavágtak és a személyes vitából csakhamar véres verekedés lett. Az utcai harcok végre a rendőrség vetelt véget, de akkor már három ember bezuott fejjel feküdt a harcmezéről szolgáló utzasarkon.

— **Tomics Belgrádban.** A nyomtatvány panna hősé Belgrádban van. A vizsgáló bíróhoz idézve volt, de nem jelent meg, jónak látta idejekorán ellállni. A már régen vizontlátni óhajtott hazájába Belgrádba szökött, a vizsgálóbíróág pedig kiadta ellene a köröző levelet. A nagy szerb hazafi, mint a „Zasztava“ egyik számában olvassuk, azok között van, akik aláírták Milán királyhoz intézett „memorandum“-ot, hogy hozzá öröklé hűk maradnak. Az aláírásban is van egy kis svindli, mert így szól, persze szerbül: „Tomics Miklós újságlárusító Zomborból.“

— **Kedélyes halászlak.** Vettük a következő meghívót: Hofmeiszter Ignác közkedvelt barátunk, — kinél szobett, jobbat Szudánba halatunk, — kastélyt emeltetett a gecseri pusztán — s egyik nagy ablakon nagy fejét kidugván, — így szól: „Polgártársak, katonák s papok! — Ház- s pinczeszentelő önnepséget csapok. — Kinek roppant keblét hordókkal behintém, — homok Csímborazzó alatt kész a pinczém, — s olyan bort fog adni, hogy a ki azt issza, — szive Kun-Halásról nem is viszi vissza. — Azért hát legényim, Endre, Gyula, Károly! — jó embereimet talájjátok bárhol: — elő teremtsétek és ide hívjátok, — mert ha nem teszitek, azt a vak apátok — sujtson ezer átok! — A kit ti meghívtok, dolgát abba bagyván, — szeptember havának tizenketted napján jelenjen meg nálam kedden este hatkor, — csak az maradjon el, kit gyötör az aggkór. — Honn legyen felede a bú meg az asszony nehegy fülünk mellé szarvakat akasszon. — A ki jó emberem pakoljon és jöjjön, — szeretettel várom e homokos földön! — Uram! Kérjük, hogy ha levelünket kapja: okvetlen jöjjön el a fentiszlet napra. — Kun-Haláson, 1899. szeptember 8-ikán. — A rendezőség.“

— **Leányszóktetés.** Ó-Becséről írják: A múlt vasárnap Szpaits Darinka a ligetben sétált választottjával, Gyorgyevits Athanaszszal és megállapodtak abban, hogy egymáséi lesznek. Minthogy a leány 14 és fél éves, okvetlen a est beöltéshez kellett nyulnia és így az szaktálával a turbékoló pár már egy jószívű néni hajlékában vonta meg magát. Egy szóval uszkoeciztak. Néhány napig senkise halott róluk végre megüzenték az aggódo szülőknek a valót és ama óhajukat, hogy egymáséi akarnak lenni. Miután pedig a szerelmes Darinka árvaleány, de meg ez a legszebb megoldás is, hát az uszkoecizásnak házasság lesz a vége: — ha ugyan a felsőbb

hatóság nagyon hiatalnak nem találja a lobbanó szívű menyasszonyjelöltet.

— **Véres verekedés.** Zentáról írják: Zabos József és Váradi Balázs, Lengyel János, tanyai gazda béresei régóta haraguznak egymásra. Az első összekoczanás egy leány miatt történt. A veszekedő természetű legények azóta folyton lesték az alkalmat, hogy egymást kikeríthessék. Múlt hó 27-én d. u. végre ez is bekövetkezett. Zabos a kuton volt, vizet huzott, Váradi a háta mögé kerülve a nála volt doronggal nagyot huzott haragosára, a ki az ütésre feljajdulva visszafordult és támadójával dulakodni kezdett. A verekedés vége az lett, hogy Zabos egy időközben segítségére érkező barátjával egy eldöngette Váradi, hogy az majdnem 2 héig nyomta utána az ágyat. Az ügy most a véresre vert támadó panaszára a zentai kir. járásbíróághoz került.

— **Városi zenedébe** (Fél x utca) naponta d. e. 11 órától fél egyig lehet bejárni f. hó 17-ig bezárólag és pedig: ének, zongora, fuvó és vonóshangszerekre.

— **Szerencsétlenség a vasuti állomás építésénél.** Nagy szerencsétlenség történt Ujvidéken hétfőn délután öt órakor a vasuti állomás építésénél. Fülöp János és Otrupcsak János munkások az alap megásásával voltak megbizva. Az öt méter mély gödör földjének meglamasztására dúcizzólópöket használtak, de minthogy ezek munkájukban akadályozták, a dolog megkönnyebbitésére és könnyebb hozzáférhetés végett, kivettek egy dúcizzólópöt. Ennek a következtében, vagyis saját vigyázatlanságuk folytán, a föld így minden támaszt vesztve, összeomlott felettük és maga alá temette Fülöp Jánost, míg Otrupcsakot csak derékig érte. Fülöpöt egy órai keresés után halva emelték ki a földömegeből; Otrupcsak csak kisebb sérüléseket szenvedett.

— **Hallatlan olcsóság!** Egy „becsapott“ ismerősünk egy iskátulát czipelve hóna alatt nagy busan jött hozzánk, elbeszélve, hogy csapta be őt egy krakói áruház tulajdonosa, névszerint Ernst Buchbinder, »Hallatlan bámulatos!« jellege alatt hirdeti ez a német, hogy 240 darab csak 1 frt 95 kr. A mi ismerősünk sietett irni a 240 „darabért.“ Kapott pedig 60 kr. utánvét összeg ráfizetése után egy régi módi órácskát, a mely megér rokonok között 3 hatost, egy pár harisnyát 5 kr. értékben (viselni nem szabad) 1 üveg nyakkendő tüt és fa zipkát és 236 darab különféle színű gombostüt. Tehát a 240 drbot megkapta szegény, de a német sógor nem hisszük, hogy összevissza többet adott érte két régi garasnál. Mégis h... a német!

— **Felhívás.** A magyar közönséghez! Október hadodikán lesz félé százados évfordulója annak a gyászos eseménynek, hogy a magyar honvéd-sereg dezeit, a hazaszeretet és az önfeláldozás legfényesebb példaképeit, Aradon a szarnoki önkény kivégeztette. Erre a szomorú évfordulóra megirtam a tizenhárom dicső vértanu és a gyászos októberi nap történetét. Összegyűjtöttem minden adatot, ami e dicső férfiak életére vonatkozik és könyvalakban. „Az aradi Tizerhárom“ czimen a magyar közönség számára kiadom. Könyvemre, melyhez Aczél Henrik Emil jeles festőművész rajzolt címlapot, ezenel előfizetést nyitok. Előfizetési ára füzve 1 forint, kötve 1 frt 50 kr., vidékre küldve 20 krral több. Az előfizetési pénzeket, miután a könyv október első napján jelenik meg, lehetőleg minél előbb, legkésőbb azonban szeptember 25-éig kérem czimemre (Hamvai Ödön, V., Harminczad-utca 4. sz., I. emelet, Hircsarnok szerkesztőségé) küldeni. Hazafias üdvözléssel Hamvai Ödön.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Vidákovits Márk és Mánits Lukás orvítámadásukat simítani igyekezvén, a *Bácskai Ujság* tegnapi számában egy hazug nyilatkozattal akarják félrevezetni a közönséget. Mivel pedig az ilyen emberekkel nem szoktak polemizálni — én sem polemizálok, hanem rábírom a fenyítő bíróságra, amelyet nem lehet dajka meséssel a sarokba állítani. (Az orvítámadást pedig a főkapitány urnak is nyomban bejelentettem, de hogy mit végezett, még nem tudom, mert elutazásomból most tértem vissza.)

Terbe Vincze.

Nyilatkozat.

Tek. Szerkesztő ur!

A *Bácskai Hirlap* 141. számában „Igaz-e?” cím alatt egy közlemény jelent meg, melyből azt olvastuk ki, hogy mi valami nyilatkozatot akartunk volna Terbe Vinczétől kideríszkolni s emiatt, minthogy azt megadni vonakodott, állítólag megtámadtuk volna.

Ezen cikk téves információ alapszik s minthogy mi e miatt magunk ellen fejelemet fogunk kérni, amely hivatalra lesz a való tényállást kideríteni, addig is kijelentjük, hogy a cikkben foglaltak a valóságnak nem felelnek meg.

Szabadka, 1899. szept. 12. én.

Vidákovits Márk,
Mánich Lukács.

*) E rovatban közlöttekért nem felelős a Szerk.

8793 szám 1899 Ulv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mánics Antal végrehajthatónak Csajkás Marczel f. Nagy Benedek Mátyásné és társai végrehajtást szenvedők elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék a (szabadkai kir. bíróság) területén levő, Szabadka város határában fekvő, a szabadkai 6007. sz. betétben A I. 28981. hrsz. a. foglalt Csajkás Marczel f. Nagy Benedek Mátyásné, Csajkás Dániel, Csajkás Agnes, Frank Jánosné és Csaj-

kás Rókus neveiken álló 2 h. 760 nsz. öl területű Palics alatti szántóra 592 frtban, továbbá a szabadkai 17276. sz. betétben A f. 25245/1 hrsz. a. foglalt 1 h. 346 nsz. öl területű Csajkás Rókus és neje Fekete Teréz nevéen álló szántóra 217 frtban, ugy a szabadkai 17277. sz. betétben A f. 25245/2 hrsz. a. foglalt Csajkás Rókus nevéen álló 1 h. 346 nsz. öl területű szántóra 217 frtban, nemkülönben a szabadkai 17278. sz. betétben A. I. 27475/1/a és 27475/2/a hrsz. a. foglalt Csajkás Marczel f. Nagy Benedek Mátyásné nevéen álló 1 h. 212 nsz. öl és 550 nsz. öl területű Palics alatti szántóra 471 frtban, végre a szabadkai 17279 sz. betétben A. I. 27475/1/6 és 27475/2/6 hrsz. a. foglalt Csajkás Agnes f. Frank Jánosné nevéen álló 1 h. 157 és 604 nsz. öl területű Palics alatti szántóra 470 forintban ezennel megállapított kikiállási árban és pedig ezen ingatlanokra a 6267/899. sz. végzéssel Csajkás Ferencz és Csajkás György illetve Csajkás Mária, özv. Gubics Jánosné javára bekebelezett élelőfogytigliani haszonélvezeti jogok fentartása mellett elrendelhetik oly módon azonban, hogy ha a fenti ingatlanok mindegyikének vételára a haszonélvezeti jogokat megelőző rangsorozatban bekebe-

lezett jelzálogos hitelezők követelését, 650 frtot meg nem ütné, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok nyomban a haszonélvezeti jogok fentartása nélkül fognak eladatni, elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1899. év november hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésén megállapított kikiállási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 59 frt 20 krt, 21 frt 70 krt, 47 frt 10 krt, 21 frt 70 krt és 47 frtot készpénzben v. az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékkpapirban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-c. 170 § a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság 1899 év augusztus hó 1.

Eperjesi Báia,
kir. törvénzéki bír. helyett:
Berke, kir. tszéki a bír.

FELHIVÁS!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy vevőknek hecses tudomására hozni, hogy az **V. sorsjátékban**, az első osztály húzása **f. évi november hó 16-án és 17-én** tartanak meg és a következő számok föelárusításomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45950-ig	83976-tól	74000-ig
3276 »	3300 »	32476 »	22500 »	46901 »	46950 »	76401 »	76425 »
6051 »	6075 »	34301 »	34325 »	48576 »	48600 »	78776 »	78800 »
6176 »	6200 »	34976 »	35000 »	51101 »	51150 »	82926 »	82940 »
14776 »	14800 »	38526 »	38550 »	52601 »	52625 »	87026 »	87050 »
16376 »	16400 »	36226 »	39250 »	64501 »	54525 »	91901 »	91950 »
25101 »	25125 »	36301 »	39325 »	68076 »	68100 »	92226 »	92250 »
26626 »	26675 »	45601 »	45625 »	68401 »	68450 »	95276 »	95300 »

Minthogymár e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdem, felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb **szeptember 15-ig** hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{1} = 6$ frt, $\frac{1}{2} = 3$ frt, $\frac{1}{4} = 1\frac{1}{2}$ frt, $\frac{1}{5} = 75$ kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát sziveskedjék postautalványon hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak

Teleki Zsigmond Pécssett

a m. kir. szabad. osztálysorsjáték föelárusítója.

Képes levelező-lapokból kiváló nagy választék.

Csinos kivitellő imakönyvek és szent képek nagy választékban kaphatók.

Osszes

iskolakönyvek

író és rajzszerék

legalkalmasabb beszerzési helye

Heumann Mór

könyv-, zenemű-,
papir-, író- és rajzszekerkereskedése

Szabadkán

Fótér, Rádits-féle ház.

Képes levelező-lapokból kiváló nagy választék.